(MR. CHAIRMAN)

Now next Demand No. 53 (124) capital outlay on schemes of Government Trading.

The Question is:

"That a sum not exceeding Rs. 29,92,03,200 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Capital Outlay on Schemes of Government Trading'."

The motion was adopted.

Mr. CHAIRMAN.—The demands are granted. Now the House will adjourn for half an hour and meet at 11.55 A.M.

The House rose at Twenty-five Minutes past Eleven of the Clock to re-assemble at Fifty-five Minutes past Eleven of the Clock.

The House re-assembled at Fifty-five Minutes past Eleven of the Clock.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

Members' Representations

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗರೇ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಫುಡ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The demand has already been passed by the House. We must take the next Demand.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ...ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನಿಕೊಡಬೇಕು.

Sri D. M. SIDDIAH.—On a point of order, Sir. The Demand relating to the Miscellaneous, Food and Civil Supplies has already been passed and as per programme, the Chair has to call the Minister for Co-operation to move his demand.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I uphold the point of order. The next demand may be moved.

13TH APRIL 1968 \$41

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.—The Hon'ble Momber Sri D. M. Siddiah had moved for closure of the debate and it was at that stage the debate was proceeding. My submission is that there must be a motion for closure and since there was no such motion moved by the Hon'ble Member Sri D. M. Siddiah for closure of the debate, there was no closure at all. In view of the fact that the Hon'ble Chair had permitted the Hon'ble Member Mr. Sastry to put his question and since he had not yet put the question and elicited the answer, my submission is that the debate has not yet concluded, and there was no question of putting the Demand to the vote. My point is that there was no closure and the debate is deemed to continue and Mr. Sastry may be permitted to put the question which the Chair had permitted.

† Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, under rule 291:

"When for the purpose of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker."

The residuary powers of the Speaker are contained in Rule 325 which reads as follows;

"All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct."

If there is any matter actually not provided for, then the Speaker may invoke the residuary power. When there is a specific rule, namely Rule 291, when a question is permitted by the Chair to be put by Mr. C. M. S. Sastry—not once, but two or three times, before that question was put and answer was elicited, whether it is within the competence of another Hon'ble Member to move for closure and whether it is within the competence of the Speaker to ignore his own previous consent and concede to the closure motion. I want to see that the prestige of the Speaker is safeguarded. When the Speaker says something and gives his permission for putting a question, that question must be put and the Hon'ble Member must be permitted to exercise his right to get an answer from the Minister. But even before that question is put, whether it is within the competence of the Speaker to close the debate and say that the question previously permitted will not be allowed to be put. That is point No. 1.

12-00 Noon

Point No. 2 is, when once the Speaker has already called upon the member, should he not be allowed to put the question? He should be allowed to put the question. In fact, in the confusion that was created when he was trying to put the question, none of us heard the closure

(SRI B. P. GANGADHAR)

motion or the Speaker's ruling on the closure motion and his putting it to vote. We did not know anything about it. It should not have been done like that. There was a lot of confusion. In that confusion if the Speaker had said that it is passed even though it was not audible to the members, it cannot be said that it was properly done because it was not a congenial atmosphere. In such an atmosphere it cannot be said that democracy prevails here. If such things are allowed, I think democracy cannot be said to have been functioning in this House. As the custodian of the rights and privileges of this House you must have to keep the high traditions of this House. When once the Speaker has asked the member to put his question, he must allow him to put the question and elicit answer to it in keeping with the high tradition of this House.

† Sri M. NAGAPPA. I wish to submit one point. The point of order raised by Sri Siddaiah is not maintainable in view of the fact that a closure motion has to be moved as per the rules of procedure. If you turn to rule 299 (1) the word used there is 'motion'. I know that no motion is moved. So I want the decision given by the Chair should be revised by the Deputy Speaker. I submit that so many bad precedents have been created on the floor of this House. Such bad precedents should not be there on record. I submit that they should be revised properly. As per rule 299 a motion has to be moved. What a motion is has not been mentioned in rule 299. How a motion should be has been laid down in rule 147 and it says that notice of the motion given in writing addressed to the Secretary and then it must satisfy all the conditions laid down in rule 148. Unless that is done, the question of moving the closure motion does not arise. Therefore the hon'ble Deputy Speaker will be pleased to see that there is no closure motion and the debate is still on.

Then I would like to add one additional point to the submission made by my friend Sri Gangadhar. As has been said rule 291 has given a right to ask questions or explanations to the Minister. The rule says:

"When for the purposes of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker."

The wording used is "through the Speaker". So the hon'ble member Sri Vatal Nagaraj has put 4 questions and it is on record. Out of these 4 questions. 3 questions have been answered and one was to be yet answered. Even the Minister conceded that he was about to answer that question, but the Chairman said that the Minister should not answer. That is why I say that it is an arbitrary decision that has been given. Rule 291 gives ermission for questions to be put and the

Chairman has got residuary powers to regulate them and that has been laid down under rule 325:

"All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct."

Though there are no regular rules for the purpose, the Speaker has got every right to lay down his own procedure. When there is a specific rule 291 and when the Speaker has admitted the questions put by the hon'ble member, can he exercise the power under rule 325 and say that answer should not be given? So I submit that this ruling has to be revised because otherwise it would create a very bad precedent for the future. I make this submission with certain authority, namely "Practice and Procedure in Parliament" by M. N. Kaul, page 91, where it is said that such matters can be revised by the Speaker:

"If a member desires to make a submission to the Speaker on the floor of the House regarding a ruling, the Speaker may permit the member to do so after satisfying himself that it does not unduly interfere with the proceedings of the House. The member making such submission cannot criticise the decision, but can seek elucidation on the point and request the Chair to consider the ruling in the light of the facts submitted by him."

So I submit that the ruling that has been given by the previous Speaker may kindly be reconsidered and a definite ruling may be given which may guide us in the future as a healthy precedent on the floor of the House.

Sri D. M. SIDDIAH.—I oppose the point of order raised by Sri Gangadhar and wish to substantiate the ruling of the Speaker on the closure motion. Both Sri Gangadhar and Sri Mallappa who supported the point of order quoted rule 291 to say that hon'ble member has got a right to put questions, but both of them failed to quote the provisions of 292. Rule 292 says:

"The Speaker, after having called the attention of the Assembly to the conduct of a member who persists in irrelevance or in tedious repetition either of his own arguments or of the arguments used by other members in debate, may direct him to discontinue his speech."

What the previous Speaker said was that repetition of the question need not be allowed and on that ground he did not allow the member to put the question. So the Speaker was within his right under rule 292 in not allowing the member to put the question. Further on a closure motion moved by me the motion was put to vote and the demand was passed. I do not understand what relevancy is there for the hon'ble members Sri Gangadhar and Sri Nagappa to raise the question now when the demand is already passed. So I request the Chair to take up the next demand.

Sri B. P. GANGADHAR.—This is a point of law and cannot be so easily everlooked. It is clear that under rule 291 I can put the question "through the Speaker". Of course, the name of Sri Sastry was called 3 or 4 times.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The member has already substantiated the point. There is a limit to all these things.

Sri B. P. GANGADHAR.—Under rule 291 I have every right to ask my question "through the Speaker". Likewise Sri Sastry was called and he was about to put his question "through the Speaker". But abruptly closure was moved and it was put to vote immediately. Can it be said that it was within the four cornors of the rules to move such a closure motion at that stage? When you specifically call a member to put a question, that question must be put and an answer must be given. The concerned Minister can plead his ignorance or inability to give answer or he may take some time to answer. When once the Speaker has permitted a question to be put, it must be answered.

Mr. DEPUTY SPEAKER. - Under what rule ?

Sri B. P. GANGADHAR .- Under Rule 291. I shall read it:

"When for the purposes of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker."

If you have already made up your mind to say that there is no point of order, it may be of no use to explain our stand point.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon'ble Member should not anti-cipate and make comments.

Sri B. P. GANGADHAR .- I am trying to persuade you.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have heard the hon'ble member enough.

sri B. P. GANGADHAR.—In order that you may come to a correct conclusion, I am explaining the point. His name was called. He was allowed to put the question. When once the Chair permits a member to put a question, the Member has the right to elucidate the answer to his question; that has not been done. When once a Member has been called to put the question, he cannot be asked to sit down and some other business resumed; when that Member comes forward to put his question, how could he be ignored and some other business taken? When once a member has been called to ask a question, he must be allowed to put it.

†Sri M. NAGAPPA —I am speaking on a new point. My learned friend has cited Rule 292. I will read it and show that that Rule is not applicable in the present case.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Again the hon'ble member is reopening the issue and repeating the same thing. He wants to have a second chance.

Sri M. NAGAPPA.—Because a new point has been raised, I want to enlighten the House. Rule 292 reads thus:

"The Speaker, after having called the attention of the Assembly to the conduct of a member who persists in irrelevance or in tedious repitition either of his own arguments or of the arguments used by other members in debate, may direct him to discontinue his speech."

If Mr. Nagaraj was found putting the same question again and again, definitely he could be debarred from asking that question. In fact, he asked four questions and they have been allowed under Rule 291. They have been admitted and even the Minister was allowed to answer; the Minister was insisted upon to answer the remaining question. Rule 292 won't come for consideration in this case. On the contrary, the question of the Member put with the permission of the Chair, remains unanswered in violation of Rule 291. I submit that Rule 292 is not applicable to this particular case. So, I request the Deputy Speaker to give a considered ruling after revising the ruling given by the Chairman then in the Chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER .- I will give a ruling.

Sri S. BANGARAPPA.-I want to add something.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have heard three Members in full. I will give a ruling. If the Members continue interruption like this, it is very difficult to carry on business. There are important demands.

†Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR .- If a closure motion has to be made, it has to be done under Rule 299. The Member making it has to give notice. There is no closure motion at all before the House. And on that particular motion which is defective, the Chair took a decision to close that debate. The Member who had been allowed to put the question, was subsequently not allowed. If there is no specific provision in the Rules of Procedure to revise an order that is already passed, there is the residuary power which is vested in the House. Under that residuary power, that particular order that was given by the Chair, being improper and not in order, requires to be revised. Since the Motion made by Mr. Siddiah is also not regular and is wrong, all the subsequent proceedings are all irregular and are not binding. A stage had been reached when the question had to be put and answered and at that stage a closure was applied. Mr. Shastry was allowed to put his question. So, only after he puts question and answer is given to it. further proceedings can take place.

Sri S. BANGARAPPA.—I have an aspect to put forward. The Chair may kindly consider this aspect.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not want to hear any other Member. If there is any point of order, please tell me under which rule the member raises the point.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಈ ನದನದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.......

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.......

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರುಪ್...ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.--ಮಾನ್ಯ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಅಧಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಎನು ಒಂದು ರೂಲಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎನು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ 2 ತಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಗಳಿವೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸದನಧ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಒಂದು ವೈವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅನೆ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲ, ಈಗ ಅಶ್ರೀ ಕೊಠಾವಳಿಯವರು ಏನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ರೂಲಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಹೈಲ ಇರ್ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಸ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದೇ ನದನದ ಮಾನ್ಯ, ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಕೂನೆಗೆ ಅವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಒಂದರೆ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲ ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿ ದ್ದಾಗಲೇ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಂತೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದು ಎರಡನೇ ಕಾರಣ. ಇದೇ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತರು ಆಗ ಶ್ರೀ ಕೊಠಾವಳೆಯ ವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮ ನಿನಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ರೂರ್ 299 ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೂಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತಾವು ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೀಠದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ಈ ರೂಲ್ 299ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ರೂಲನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಹೈಲಿ ಇರೈಗ್ಯುಲರ್ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಂಾಜ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಕ್ಲೋಜರ್ ಮೇಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತಪ್ಪಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ಲೋಜರ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗು ತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಠಾವಳೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೂಲಿಂಗಅನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ಪ ತಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ಪ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನು ವುದು ತಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಠಾವಳೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೂಲಿಂಗ ಅನ್ನು ಕೂಡರೇ ತೆಗೆದುಕಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮರಾ್ಯದೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

(ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.__ವಾನ್ಯ ಪದನ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, we take strong exception for the language used. You have been saying that we are wasting the time of the House.

- Mr. DEPUTY SPEAKER. The member has been given chance several times. Under rule 164 I will apply guillotine and put it to the vote of the House.
- Sri B. P. GANGADHAR.—You can do whatever you like. But please do not say such things. You must withdraw it. I am sorry.
- Mr. DEPUTY SPEAKER.—Order. Order. The members should not......
- Sri B. P. GANGADHAR.—The language used must be courteous. I request you not to pass such remarks. We have been making submissions. Have we come here to waste the time of the House? Not at all.
- Mr. DEPUTY SPEAKER.—Any further remarks of the member need not be taken down.
- Mr. DEPUTY SPEAKER.—The member must understand his limitations and also adhere to rules. If the member is called upon to speak he can speak. Otherwhise if he goes on speaking it serves no purpose. The member should not cast aspersions against the Chair.
- Sri B. P. GANGADHAR.—Similarly you should not cast aspersion against the members.
  - Mr. DEPUTY SPEAKER .- Let nothing he taken down.
- ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಫ್ ಅರ್ಡರ್ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಬಯನುತ್ತೇನೆ.
  - ಶ್ರೀಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.....ಸ್ಟಾಮಿ ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ.
- ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಯಿಂಟ್ ಅಫ್ ಅರ್ಡರು ಬಂದರೆ ನಾನು ಏನು ಪಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹಾಯಿಂಟ್ ಅಫ್ ಅರ್ಡರನ್ನು ಸಬ್ಸ್ವಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಹಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾಯುಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಯಾರು ?
- ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪರ್ಭಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಒಂದೆರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮುರ್ಯದೆಯುಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಸಭೆಯುಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನ ಏನಿದೆ ಆದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೇನ್ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಎರಡಕ್ಕೂ ಹೇರಿದ್ದು. ಅದು ಇಂಥಾ ಪಾರ್ಟಿಗೇ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೇನೂ ಲೇಬರ್ ಹಾಕೆಲ್ಲ. ತಾವೇನೋ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೇನ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನೂ ರೆಕಾಡ್ ಮಾಡಬಾರದು.

^{****} Matter not recorded as ordered by the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದೆರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ್ಯೆ ಕ್ಲೋಜರ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹಾನು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದರೆ ಈ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥಾ ಅವಕಾಶ ಬಂದಾಗ ಕ್ಲಾರೀ ಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂಧ ಇನ್ನು ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ತಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

12-30 р.м.

ಸ್ಟಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ನಚಿವರಿಗೆ ನಂಬಂದಷಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ನಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ತರ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತುಗಳು ಈ ನಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವಂತೆ ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಇದೇ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆವಾಗ ಒಂದು ಎಚಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಏನೆಂದರ, ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕುಂದು ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅದರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಮನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವುತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. " ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಸಹಕಾರ ನಚಿವರಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖಾ ಸಚಿವರಾಗಿ ಈ ನಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ್ಟ್ರಿದ್ದಾರೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ತರುವ ರೀತಿಯ**್ಲ** ಅವರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅವರು ಅವರ ಖಾತಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಅವರು ನಹಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರೂ ನಹ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿಯದು. ಈ ನಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರಿಗೂ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಮುಂದೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌದರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದೇನಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶದವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬದಲು ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕ್ಷಮಾಪಣಿಯನ್ನು `ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು "ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧ ವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ಟಾಮಿ, ಈಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಏನುಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುತ್ಠೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದು ನಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸರಳಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಲಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಾ

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನು ಕಾರಣವೋ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಆ ನಥೆಸುಲ್ಲಿ ಈ ನಥೆಸು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತುಂಬಾ ಗರಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತುಂಬಾ ಗವ್ವಲ ಮಾಡುವ ಜನ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೆಲ್ಯವನ್ನೂ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಕ್ರೋಶವನ್ನು ಈ ನದನ್ನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಏನಿತ್ತೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ತೆ ಸೊನೆಯ ಜಗಳದುತೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ಮಾತ ರಾಡುವಂತೆ ಆಗಿ . ಈ ಸಭೆಯ ಸಹವಾನ ಬೆ:ಕ್ರಮ ಸಹವಾಸ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ಗೌರವ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಅರಿಸಿಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವುಗಳು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೇ ದರೋತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇ**ಲ್ಲ**ಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ**ಥೆಗೆ ಬ**ೇರಕ್ಕೆ ಇರುವವರು, ತ**ು**ಾರು ವುತ್ತು ನವೆ ಚ್ಯಿತನ್ನ ಇರುವವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣದಿಂದಲೇ ಇವರುಗಳ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಅಗೌರು ಮಾಡಿಸ್ಥಾರೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆವೃರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ನುಲಭವಾದ ಭಾಷೆ. ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ''I am sorry'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣಿ ಕೇಳಿದುತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಟೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಸ್ತು ದಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಗೇಟ್ ಪಾನ್ ನಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಹಕಾರ ಇರಾಖೆಯ ನಚಿವರು).__ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಮೇಲನ ಮನೆಯಲ್ಲ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ರುಗಳು ಆ ದಿವಸ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನನ ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ದಿವನ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವರ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾನ ಒಂದು ಅಗಾರವವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸುನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಮ ನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಲ್ಲ. ವಾನ್ಯ ನಿವವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದೆ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಗೌರವೆ ಇಟ್ಸ್ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ನೂ ೨ಾರು ಪಟ್ಟು ನಾನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥವಾ**ಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ರೃಷ್ಟಿಯಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದ**ರೆ, **ನನ್ನ** ಇಲ್ಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಬರ್ ನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ನದನ್ನರ ಸಹಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಲಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ಇಂಗೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ''Making a mountain out of a mole hill' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ನನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲ ಆ ತಸ್ತನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಭೆಗೆ ನಾನು ಅಗೌರವ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆಂಗ್ಲ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ನಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪನವರು ಡ್ಯೂಯರ್ ಪರ್ಸ್ಪನಾಲಟೀನ್ ಎಂದು ಏನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಅದರಂತೆ ನಾನು ಏನೂ ತಮ್ಮ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ನನ್ನ ಖಾತಯ ಬೈಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ರಣಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಠ್.—ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ರೂಲಂಗ್ ಕೊಡಲಲ್ಲ. Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will give my ruling the next day.

Demands Nos. 21, 23 and 25.

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Devolopment and Co-operation).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move the following demands:

"That a sum not exceeding Rs. 69,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Rural Development.'"